

System av linjära första ordningens ODE.

8.1. Inledande teori.

8.2. Homogena linjära system med konstanta koefficienter.

8.3. Variation av parametrar.

$$\frac{dx_1}{dt} = a_{11}(t)x_1 + a_{12}(t)x_2 + \dots + a_{1n}(t)x_n + f_1(t)$$

$$\frac{dx_2}{dt} = a_{21}(t)x_1 + a_{22}(t)x_2 + \dots + a_{2n}(t)x_n + f_2(t)$$

.....

$$\frac{dx_n}{dt} = a_{n1}(t)x_1 + a_{n2}(t)x_2 + \dots + a_{nn}(t)x_n + f_n(t)$$

$$\begin{array}{r}
 \underline{d} \\
 dt
 \end{array}
 \begin{array}{l}
 x_1 \\
 x_2 \\
 \dots \\
 x_n
 \end{array}
 =
 \begin{array}{cccc}
 a_{11}(t) & a_{12}(t) & \dots & a_{1n}(t) \\
 a_{21}(t) & a_{22}(t) & \dots & a_{2n}(t) \\
 \dots & \dots & \dots & \dots \\
 a_{n1}(t) & a_{n2}(t) & \dots & a_{nn}(t)
 \end{array}
 \begin{array}{l}
 x_1 \\
 x_2 \\
 \dots \\
 x_n
 \end{array}
 +
 \begin{array}{l}
 f_1(t) \\
 f_2(t) \\
 \dots \\
 f_n(t)
 \end{array}$$

$$\mathbf{X} = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{F}$$

BEGYNNELSEVÄRDESPROBLEM

$$\mathbf{X}' = \mathbf{A}(t)\mathbf{X} + \mathbf{F}(t)$$

$$\mathbf{X}(t_0) = \mathbf{X}_0, \quad t_0 \in I$$

Låt elementen i matriserna $\mathbf{A}(t)$ och $\mathbf{F}(t)$

vara kontinuerliga på ett gemensamt intervall I .

Då har begynnelsevärdesproblemet entydig lösning på I .

$$\mathbf{X}_1 = \begin{pmatrix} x_{11} \\ x_{21} \\ \dots \\ x_{n1} \end{pmatrix}, \quad \mathbf{X}_2 = \begin{pmatrix} x_{12} \\ x_{22} \\ \dots \\ x_{n2} \end{pmatrix}, \quad \dots, \quad \mathbf{X}_n = \begin{pmatrix} x_{1n} \\ x_{2n} \\ \dots \\ x_{nn} \end{pmatrix}$$

$$W(\mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2, \dots, \mathbf{X}_n) = \begin{vmatrix} x_{11} & x_{12} & \dots & x_{1n} \\ x_{21} & x_{22} & \dots & x_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ x_{n1} & x_{n2} & \dots & x_{nn} \end{vmatrix}$$

Fundamentallösningar: $\mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2, \dots, \mathbf{X}_n$.

Allmän lösning: $\mathbf{X} = c_1\mathbf{X}_1 + c_2\mathbf{X}_2 + \dots + c_n\mathbf{X}_n$.

$$\mathbf{X} = \begin{pmatrix} \mathbf{X}_1 & \mathbf{X}_2 & \dots & \mathbf{X}_n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \\ \dots \\ c_n \end{pmatrix} = \mathbf{C}$$

kallas fundamentalmatrix.

HOMOGENA LINJÄRA SYSTEM
MED KONSTANTA KOEFFICIENTER

$$\mathbf{X} = \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \\ \dots \\ k_n \end{pmatrix} e^{\lambda t} = \mathbf{K}e^{\lambda t}$$

$$\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X}$$

$$\mathbf{K}\lambda e^{\lambda t} = \mathbf{A}\mathbf{K}e^{\lambda t}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I})\mathbf{K} = \mathbf{0}$$

Skilda reella egenvärden

Upprepade reella egenvärden

Tillräckligt många linjärt oberoende egenvektorer

För få linjärt oberoende egenvektorer

Komplexa egenvärden

Skilda reella egenvärden

$$\mathbf{X} = K_1 e^{\lambda_1 t} + K_2 e^{\lambda_2 t}$$

Upprepade reella egenvärden

Tillräckligt många linjärt oberoende egenvektorer

$$\mathbf{X} = K_1 e^{\lambda_1 t} + K_2 e^{\lambda_1 t}$$

För få linjärt oberoende egenvektorer

λ_1 egenvärde med multiplicitet 2.

Ena lösningen $\mathbf{X}_1 = \mathbf{K}e^{\lambda_1 t}$.

Andra lösningen $\mathbf{X}_2 = \mathbf{K}te^{\lambda_1 t} + \mathbf{P}e^{\lambda_1 t}$

$$\mathbf{K}te^{\lambda_1 t}\lambda_1 + \mathbf{K}e^{\lambda_1 t} + \mathbf{P}e^{\lambda_1 t}\lambda_1 = \mathbf{A}\mathbf{K}te^{\lambda_1 t} + \mathbf{A}\mathbf{P}e^{\lambda_1 t}$$

$$\mathbf{K} = (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{K}t + (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{P}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{K} = 0$$

$$(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{P} = \mathbf{K}$$

Komplexa egenvärden $\lambda_1 = \alpha + i\beta$, $\alpha \in R$, $\beta \in R$.

Komplexa egenvektorer $\mathbf{K} = \mathbf{K}_1 + i\mathbf{K}_2$

$$Z = Z_1 + iZ_2$$

$$Z = Ke^{\lambda_1 t} = (\mathbf{K}_1 + i\mathbf{K}_2)e^{(\alpha + i\beta)t}$$

$$Z = e^{\alpha t}(\mathbf{K}_1 + i\mathbf{K}_2)(\cos \beta t + i \sin \beta t)$$

$$\mathbf{X}_1 = \operatorname{Re} Z = e^{\alpha t}(\mathbf{K}_1 \cos \beta t - \mathbf{K}_2 \sin \beta t)$$

$$\mathbf{X}_2 = \operatorname{Im} Z = e^{\alpha t}(\mathbf{K}_1 \sin \beta t + \mathbf{K}_2 \cos \beta t)$$

Variation av parametrar

$$\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{A}\mathbf{X}, \quad \mathbf{X} = \Phi(t)\mathbf{C}$$

$$\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{F}$$

$$\mathbf{X}_p = \Phi(t)\mathbf{U}(t)$$

$$\dot{\Phi}(t)\mathbf{U}(t) + \Phi(t)\dot{\mathbf{U}}(t) = \mathbf{A}\Phi(t)\mathbf{U}(t) + \mathbf{F}(t)$$

$$(\dot{\Phi}(t) - \mathbf{A}\Phi(t))\mathbf{U}(t) + \Phi(t)\dot{\mathbf{U}}(t) = \mathbf{F}(t)$$

$$\Phi(t)\dot{\mathbf{U}}(t) = \mathbf{F}(t), \quad \mathbf{U}(t) = \int^{-1} \Phi(t)\mathbf{F}(t) dt$$

$$\mathbf{X}_p = \Phi(t) \int^{-1} \Phi(t)\mathbf{F}(t) dt$$

$$\mathbf{X} = \Phi(t)\mathbf{C} + \Phi(t) \int^{-1} \Phi(t)\mathbf{F}(t) dt$$